

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Bethlen-u. Harmati-féle ház, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Megjelenik hetenként egyszer vasárnap.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér.

Főszerkesztő: **Benka Gyula**
Főmunkatárs: **Ziinszky István.**

KIADÓHIVATAL:

Belicey-ut 9. számú ház, hová az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők. Nyílttérben egy sor közlési díja 50 fillér.

Egy jelentés.

Nem vehetjük egyszerűen tudomásul s nem dobhatjuk izibe a lomtárba azt a tanulságos és érdekes jelentést, melyet az aradi iparkamara hozzánk beküldött. Ez a jelentés, bár tüzetesen csak Arad, Békés. Csanád és Hunyadmegyék gazdasági viszonyairól szól mindenütt általános helyzetet rajzol.

E helyen csak a legfontosabb, leginkább kiemelkedő adatokra támaszkodunk.

Az 1906-ik évben (erről szól a jelentés) 15 millió korona adó folyt be, holott 1905-ben ez összegnek csak harmadrésze jutott az állampénztárba, ami a négy vármegye teherviselő képességét mutatja. A négy vármegyében a múlt évben tizenegyedfél millió métermázsa szemes termény termett, hol-danként átlag tíz métermázsa; ez is örvendetes az előző évhez képest, mikor csak 6-6 millió, tehát felénél is kevesebb volt a föld áldása. S ilyen volt az országos átlag is. Ez alapon

mondja a jelentés a múlt évet rendkívülinek. A föld termése képessé tette a lakosságot a nagyobb adófizetésre.

Már másként fest az eredmény borban. Itt rossz esztendőt jegyez a jelentés. Az állattenyésztés is hanyatlóban volt, az árak viszont erősen emelkedtek. Emelkedtek minden téren. A megyében az épületfa és tűzifa ára ötven-hatvan százalékkal felszokott, aminek oka első sorban forgalmi zavarokban keresendő.

Számos iparágban növekedett a kereslet, de viszont számos gátló körülmény útjában áll az erősebb lendülésnek. A mi iparunk más országokéhoz képest tavaly is szűk keretek közt mozgott. Sok volt a behozatal: 121 millió koronával több, mint a múlt évben. E jelenség okainak feszegetése nem ide tartozik. De bizonyos, hogy a lendüléshez szükséges lelkes vállalkozó hajlam hiánya nem is így ez állapoton egyhamar javítani.

Igen rosszak voltak az ipari munkaviszonyok is. A múlt évben a legrosszabbak. A munkaadó rendelkezése jóformán egészen kárba veszett a másfelől toliakodó munkásszervezet intézkedései miatt.

A pénzügyviszonyok rosszabbodtak. Kevés és drága a pénz. Ez, a jelentés szerint onnan van, hogy az előző évek tevékenysége a nyugati iparál-lamokban nagyarányú munkásság kifejtésére sarkalta az érdekelteket s ennek következtében a pénzkészletek nagyon megapadtak.

A fenti vázlatból is látható, hogy hátramaradottságunkat közgazdasági tekintetben, a jelentés szerint itt az Alföldön, tagadni nem lehet. Bár a föld termése felszokott, a pénzühiány és pénzdrágaság e mellett szól. Iparnak és földművelésnek együtt kellene ha'adnia az emelkedés útján. Vagy, ha mindkettő a lendülés arányában nem is egyforma, egyiknek olyan arányakat kellene mutatni a fejlődésben,

T Á R C A.

Huszár bravur.

Írta: **Wihş Béla.**

Együtt voltunk néhányan. Amolyan vig fickók, akik minden tudományos témán gyors felületességgel szeretnek átsiklani, akik egyelőre inkább az érzelmek kissé túlfeszített hajhászásának élnek, semhogy az értelem komoly, nyugalmat kívánó világába vágyának.

Persze, ilyen társaságban főtéma: az asszony, no meg a ló, vadászat, kártya és a bor. Mi is sorra boncoltuk e gyönyörűséget hozó paszsziókat.

Tagadhatatlan: mindannyiunknak volt e téren önálló gondolatmenete és speciális tapasztalata, a mi aztán előidézte azt, hogy egyöntetű véleménybenmeg ne állapodhasunk. De a végeredményben: hogy miud e gyönnörthozó rébuszok üdvös alkotások s hogy az ember életének zamatot adni van-

nak hivatva mégis egyöntetűen egyetértünk.

A vadászatról valahogy a haditudományokra kalandoztunk.

Izgató, az érzékreható szenvedély ez is. Különösen nálunk, kik évszázadokon át hivatásszerűen üztük e nemes sportot s így valósággal velünk született hajlamunkká vált.

És e téren komolyak is tudunk lenni. Komoly igyekezettel kotorásztunk emlékezetünk lomtárában egy-egy dicsőséges történeti képet, hogy külön-külön oldalról megvilágítva magasztalhassuk a magyar harcra termettségét, hadi fortélyait és találékony-ságát.

Az örökifju Marci bácsi szólalt meg. Hát beszélhetek nekem gyerekek akár-milyen taktikai fogásról, vagy történelmi hőstetről, mégis azt mondom, hogy a legnagyobb taktikus, a legügyesebb hadvezér az én néhai pajtásomban, a híres Lencses Pistában veszett el.

Mert micsoda érdem az: öldöklő fegyverek és harcosok egész légiójával egy el-

lenséges várat bevenni; vagy egy tábornok el-páholni? Csak nyers erő és bátorság kell hozzá. Ezen fordul meg a hadi kocka. Bátorsággal, no és nem tagadom — hadi leleménnyel hasonló, vagy kétannyi ellenséget is megverhetünk, de a tulnyomó nyers erővel szemben sem a hadi tudomány, sem a bátorság maradandó eredményt elérni nem tud.

Négy-öt ember ezek ellentállását megtörni nem képes, még százakét sem.

Azt hiszem, elismeritek tehát ti is, hogy a hadvezéri leleményesség Csimborassója az, amikor egyetlen ember egy be-vehetetlennek hitt várat és egy jókora tábornok lefegyverez anélkül, hogy az ellentálló sereg a legkisebb sérelmet szenvedné, avagy a neheztelésnek csak árnyéka is mutatkozott volna.

Nohát elmondom nektek ennek a dicsőséges manővernek a történetét — jelenté ki Marci bácsi ragyogó arccal. — Sohasem fogom egyetlen részletét sem elfeledni.

mely a másik részen észlelhető hanyatlást alig észrevehetően éreztesse. A jelentésből csaknem szószó szerint kiragadott statisztikai adatok világosan beszélnek. Megérdemlik a tanulmányozást a jövő viszonyainak javítása céljából.

Gazdász.

A mezőberény-szarvas-kunszentmárton-tiszaughi vasút.

(Folytatás.)

Ugyanezért ezen értekezlet határozatilag kimondotta, hogy a mezőberény-tiszaughi keskenyvágányu gözüzemű helyi érdekű vasutnak Tiszakürthre való elágazással házi kezelésben leendő létesítését helyesnek, elfogadhatónak és haszonhajtónak találja, e célból megkeresi az összes érdekelt községeket, hogy a kérdést képviselőtestületeik elé terjesztvén állapítsák meg azt, hogy mely irány lenne a község érdekében a legkedvezőbb; milyen mérvű lenne az a valószínű forgalom, a melynek lebonyolítására a tervezett vasut [személy és áruban] hivatván és hogy küldjön ki kebeléből egy bizottságot, a mely a további teendőket elvégzi.

Ezen határozatnak a községekkel történt közlése után Köröstarcsa község előjárósága csatlakozott a mozgalomhoz oly kívánsággal, hogy a vasut Mezőberénytől Köröstarcsa község

érintésével Körösladány vasuti állomásig terveztessek.

Szarvas képviselőtestülete kimondta, hogy a tervezett vasutat saját határában a szarvas-mezőberényi vicinális ut mentén kívánja kiépíttetni, mert Szarvas község határa a községtől keletre, — mintegy 18—20 kméterre terjed ki, s ezen határt Kondoros felé a transverzális műút szeli át, mely kilévén építve, a közlekedést minden időben lehetővé teszi. Ezen uttól északra a községi határ mintegy 20000 kat. hold, melyet a szarvas-mezőberényi vicinális ut és a szarvas-endrőd-gyomai törvényhatósági közut szel át. Ezen utak közül az endrődi fthgi ut kiépítését tervbe vették, míg a mezőberényi vicinális ut kiépítése belátható időig fogatosítható nem lesz. Tehát a vasutnak ezen ut mentén kell építtetnie nemcsak a fenti okokból, de azért is, mert ezen ut mentén van a legsűrűbb tanyai lakosság, úgy, hogy az itteni és a berényi ut közelebbi környékén 8—10000 lélek lakik. A községtől legtávolabb eső örménykúti határrészében egyáltalán nincs, és a jövőben is aligha lesz műútja.

A tapasztalat szerint is a berényi ut — habár kiépítetlen — a község legforgalmasabb útja, tehát kívánatos, hogy a vasut arra építessek.

Kimondta a képviselőtestület, hogy a várható forgalomra nézve kat. holdanként 3 mázsa gabona szállítását és minden lakosra évente négy-szeri [négy vásár, négy adófizető nap,

sátoros ünnepek, heti piacok] oda- és vissza való utazást vesz alapul, s ehhez képest a létesítendő vasut jövedelmezőségét következőképpen állapítsa meg. Középtávolságul 12 métert [bár a legsűrűbben lakott részek 18—20 kméterre esnek] és szállítási díj gyanánt minden mázsa gabona után 20 fillért, a személyszállítás után 30 fillért vévén, az összebevétel legminimálisabb számítás szerint kitenne mintegy 36000 koronát. A kezelési költségekre ezen jövedelemnek mintegy 60 százalékat véve, mintegy 16000 kor. tiszta jövedelem lenne várható. A beépítési költségeket [kméterenként mintegy 22000 korona] összesen 400000 koronára számítva, a tiszta jövedelem a befektetett tőkének mintegy 4 százalékát tenné ki.

Ezen számításnál figyelmen kívül hagyta a képviselőtestület, hogy a vasut más községbe is befutna s így átmenő árut is szállítana; hogy a községben lakók is használnák, a mi a forgalmat és jövedelmet lényegesen emelné; hogy a vasut a község belterületén a helyi forgalmat is lebonyolítaná, hogy kiépítése esetén a fenti adatok és számítások még kedvezőbben alakulnának, mi által a község nemcsak hasznos befektetést eszközölné, hanem a község forgalmát is [indirekt haszon] nagyban emelné.

Az érdekeit községekhez intézett felhívásra, hogy járuljanak hozzá az építés tervéhez, eddig nem felelt mindegyik. Elvben hozzájárult Mezőbe-

— Halljuk, halljuk — kiáltottuk mindannyian és lelkesült ábrázattal lestak Marci bátyánk szavát.

Az osztrak-poroszhadjárat alatt történt. Tudjátok: én is részt vettem benne, Huszár-hadnagy voltam.

Bauernsteinba helyeztek négyünket egy század huszárral, mint a felfejlődő hadoszlop szárnyvéd különítményét.

Hogy Bauernsteinban nem számíthatunk semmi szórakozásra, az természetes, de, hogy oly ellenszenvvel fogadjanak a császár katonáit, azt elképzelni sem tudtuk.

Szállást ugyan kaptunk, egyébként azonban a legteljesebb bojkottnak voltunk kitéve, úgy mi, mint a legénység.

Az elkedvetlenedés általános volt, mert az unalom majd megölt mindnyájunkat; a harcnak még előjelein sem mutatkoztak.

Pedig Bauernsteinban lett volna szórakozási mód elég bőven. Ez a hely különben is nevezetes szép és víg asszonyairól és lányairól és mondhatom: nem alaptalanul. De mi akkor azt hittük, róluk, hogy életneküli szépségek. Egy esőpp érdeklődést sem mutattak az — azt hiszem — elég híres magyar huszárok iránt.

Ha feltűnt az utcán egyik-másik huszár alakja az asszonynépség ijedten húzódtott a kerítések mögé; ahol meg eiszál-

lászolva voltunk, még aház udvarán sem mutatkoztak.

Igy voltunk ezzel mi is, a tiszték. Néhány intelligens család volt a faluban, de megközelíthetetlenek voltak ezek is. Minden próbálgatásunk eredménytelen maradt.

Hadi tanácsot ültünk, hogyan segítünk e lelket ölni unalmon. Mindenikünknek volt életrevaló indítványa feles számban, de az ösztanács azért egyiket sem találta célravezetőnek, csak Lencsés Pista hallgatott. Pedig vig, hangoló gyerek volt mindig, akinek az ötletei eredetiek és ami a fő: eredményesek is voltak.

Mint hogy mi már kifogytunk az indítványokból, őt kezdtük ostromolni, hogy hát mondjon már valami okosat.

Komoly volt, amilyen máskor soha.

— Hát fiuk — mondotta — előbb az okát szeretném tudni ennek az óriási ellenszenvnek, amit velünk szemben éreznek csak azután kereshetjük az orvoslás módját. Én nem ismerem, csak sejttem ezt az okot, de ha sejtlemem alapos, bajos lesz rövidesen célt érünk. Bízátok rám az ügyt, három nap leforgása után világosabban beszéllek, addig — semmi próbálgatás, különben célt nem érünk.

Negyed napra kedélyes hangulatban állit be Pista a kocsmá tisztí étkezőnek be-

rendezett külön szobájába, ahol hazai cs en dessel ütöttük el az unalmas napokat.

— No fiuk, lesz már valami!

Egyszerre talpon voltunk mindnyájan,

— Közeledik a porosz? — kérdeztük harcikedvtől eltelve.

— A porosz? Nem tudok róla. Ha jön, majd ránk talál. Sokkal nagyobb ellenségünkkel szemben kell most diadalt aratunk.

— Kivel szemben?

— Kivel?! Hát már elfeledték? Az idevaló szép asszonyokkal és lányokkal szemben. Az első attak sikerült. Ma estére hivatalos vagyok a Hofrathhoz. Pár nap mulva ti is ott lesztek, csak türelem, türelem.

Faggatni kezdtük Pistát, hogyan sikerült ezt elérnie, hiszen a Hofrathék teljesen elsöncolták magukat előlünk.

— Nagyszerű volt az fiuk — mesélte Pista — Ma, ahogy kilógolok az örséget megvizsgálni, a Hofrath kocsija is akkor gördült ki a kastélya udvarából. A Hofrath ült benne. Alig haladnak pár lépést, a két állat ágaskodni kezd s aztán eszeveszett vágatásban rohannak az országotnak. Az egyik gyeplőszár elszakadt s a kocsi tehetetlen volt. No Sellő, mondom, most mutasd

rény, Köröstarcsa, Körösladány, Öcsöd, ellene van Csépa.

Ez a tervezett vasut kérdésének mai állása.

UJDONSÁGOK

— *A Szarvasi Lapok 1907. április 1-jével újnegyedbe lépett. A Szarvasi Lapok szelleme és iránya marad a régi: közügyekben a valóság igaz és tárgyilagos megítélése, minden személyeskedő el kizárása; híreinek pontos és lehető teljes közreadása; az irodalmi rész tartalmassága és formai csinosága; a hirdetések és reklámok célszerű és olcsó közlése, egyszóval a társadalmi érdek becsületes támogatása volt és marad a szerkesztőség és kiadóhivatal törekvése. — Ezuttal kérjük azon t. olvasóinkat, kik az előfizetési díjakkal hátrálékban vannak, szíveskedjenek azokat mihamarabb beküldeni, hogy a lapot tovább is szállíthassuk. — A Szarvasi Lapok előfizetési ára negyedévre 2 korona.*

— **Évi közgyűlés.** A szarvasi függetlenségi és 48-as olvasókör ma egy hete tartotta évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen a kör tagjai majdnem teljes számmal jelentek meg. A népes közgyűlést Haviár Dániel országgyűlési képviselő, körü elnök nyitotta meg. A pénztárt és a könyvtárt vizsgáló bizottság jelentéseinek tudomásul vétele után megejtették a tisztújítást.

meg, mit tudsz. Sarkantyuba kaptam a Sel-lőt és pár pillanat múlva már a két neki-vaduit állat mellett vágtattam; a következő pillanatban az egyik fekete hátán voltam; egy rántás és a két pompás állat leült. A Hofrath nyomban kiszált a kocsiból és alig győzte a hálálkodást. Gyalogosan indult vissza a kastélyba s én elkísértem. Csodálkozott, hogy oly jól beszélem a német nyelvet, holott magyar vagyok. Azt hitte, hogy a magyarok halálra gyűlölik a németet s most azt látta, hogy még életük veszélyeztetésével is képesek a biztos haláltól megmenteni. És igen jól esett neki a kellemes csalódás, mert úgy tapasztalja, hogy eddig igen tévesen ismert. A lelkekre kötötte, hogy estére okvetlenül megtiszteljem őket. Nohát ott leszek. És gondom lesz rátok is.

— **Te Pista,** az a gyeplő nem volt a kezében tegnap és a lovak nem voltak elesen hámolva? — kértem tőle ezek után. Mert úgy tudom, tegnap a Hofrathéktól hódlatok zabot és az istállókat is megnézted?!

— **Csend Marci,** — kiáltott reám — mert valaki megéri és akkor csinálj te a dolgot tovább.

Pár nap múlva mindnyájunkat meg-invítált a Hofrath. Ott volt a falu 3—4 in-elligens családja is. A Hofrathné szép

A tisztikar maradt a régi, csupán csak a Vargha János lemondásával megüresedett pénztárosi állásra választott meg Csapó Soma. A körü tagok sorában belépett 30 ember.

— **Len- és kendertermelés fellendítése.** Arról értesülünk, hogy ezt a gazdasági ágat megyénkben nagyon elhanyagolták. A megye alispánja a napokban a termelés fellendítése ügyében az egyes községekhez leiratot fog intézni. Csak tevékeny agitáció lendíthet a termelési készségen. A leirat adatokat fog kérni a hanyatlás okairól, egyben kijelenti, hogy a földmivvelésügyi kormány anyagi támogatást is hajlandó nyújtani. Bizony-bizony hónapok óta sok tervről hallunk. Így irtunk a mintaudvarokról, volt szó a Szarvason létesítendő ipartelepről. Elvárjuk képviselőinktől, hogy a tervet nem hagyja elaludni. Itt az ideje, hogy tegyünk az ipar és gazdaság érdekében, ne csak terveket szövöges-sünk. Vagy mindennek az agyonlaltatás a sorsa?

— **Az orosházi Dalegyöt zászlószentelése.** Az orosházi Dalegyöt f. évi május hó 20-ikán (pünkösd hétfőjén) tartja tízéves fennállásának emlékére dalverseny-nyel egybekötött zászlószentelési ünnepélyét. Ez alkalommal több vidéki daloskör (köz-tük a szarvasi) 400—500 taggal képviselteti magát és résztvesz a dalos versenyben. — A zászló védnökség tisztét megyei notabilítások foglalják el. Részletes programot a napokban küld szét a rendezőség. Egy időben a zászlószegeket is.

— **A Baromfi tenyésztő Egyesület** f. hó 21-ikén özv. báró Braunekker

25—30 év körüli, telt asszonyka volt. Ö körülü legyeskedtem. Bevallotta, hogy nagy ellenszenvet érzett irántunk magyarok iránt, hanem most alaposan megváltozott a véleménye, mert úgy találja, hogy lovagias, szeretetre méltó nép vagyunk. Igyekeztem is megerősíteni e véleményét. Most már a többiek is belemelegtek, csak még a huszárjainkról kellett gondoskodnunk.

Rávettem a Hofrathné, hogy rendezzen valami népünnepélyt, amelyen majd meggyőződik a magyar faj érényeiről.

Ugy is volt. A huszárjaink is ott voltak. De biz a szegény fiúk nehezen melegedtek belé a hopszaszába. De csak beletanultak.

Igy vettük be Bauernsteint a legkisebb erőszak nélkül, az ellenfelek kölesönös öröme.

Ez már bravur. Ehez különös hadve-zéri talentum kell.

Hej, csak tovább tartott volna! . . .

Lamorálné elnökletével közgyűlést tartott. Határozataiból kiemeljük, hogy szerves kapcsolatba lépett az Egyesület az Országos Baromfitenyésztő Egyesülettel, 200 koronás alapítványt téve. Az egyesület az államtól két darab költőgépet kapott.

— **Selyemgubók áremelkedése.** Az országos selyemtenyésztő felügyelőség közli a tenyésztőkkel, hogy ezentul a selyemgubókat, a selyemárak emelkedése következtében, magasabb áron váltják be. Ezentul az első osztályu, gubó ára 2.30 K., a másodosztályu 1.60 K.

— **Tótkomlós elszakadása.** A megyei sajtót bejárta a hír, hogy Tótkomlós el akar szakadni tőlünk. A hír nem hazudott. A múlt héten mintegy százan csatlakoztak ahoz a küldöttséghez, mely Ambrozfalva és Pitvaros községeknek Csanádhoz való kapcsolását kérte. Az eredmény azonban mindenesetre az lesz, hogy Komlós velünk marad.

— **Bemászott az ablakon.** Károlyi Jenő krakkói cigány 18-ikán világos nappal bemászott Zsigmond Kálmán kocsmáros lakásába a nyitott ablakon át. A szobában hamarosan kabátja alá kapott két aranygyűrűt és egy karperecet 90 K értékben. A háznál szolgáló cselédleány lármájára berohant a gazda és családja s a merész cigányt lefűlte. Gyűrűt és karperecet akkor már eldobott. Tagadta a lopást, de hiába, rábizonyították. A törvény előtt felelni fog rosszul sikerült áprilisi kalandjáért.

— **Az áll. polgári leányiskola,** mint értesülünk, május hó 11-ikén gyermekelőadást rendez. Bővebbet később.

— **Adomány.** Melis Lajos és neje szombathelyi lakos a Szarvasi helyi tanító egyesületnek a Tanítók Házánál tett szobaalapítványára 10 koronát küldött.

— **A Leányegyesületből.** A Leányegyesület f. évi május hó 5-ikén d. után 4 órakor a szokott helyen előadó gyűlést tart. Műsorában szerepel Pataki János tanító: Kimagasló női alakok a magyar történelemben e. dolgozatával; szaval Veres Vilma; dr. Deri Henrikné zongorakiséréte mellett énekel Simkovics Etelka és Glöckner Anna; Petőfi „Salgó” c. költeményéből részletet ad elő Szlovák Matild.

— **A férfidalkar hangversenye.** A szarvasi férfidalkar f. évi május hó 5-ikén, vasárnap, saját pénztára javára az Árpád földszinti helyiségeiben tánc-cal egybekötött zártkörű dalversenyt rendez. Belépő díj személyenként 1 K, családjegye 3 korona. A részletes műsor, melyet a napokban bocsát ki a rendezőség, gazdag és érdekes.

— **A Körös áradásáról** értesítenek. Az erdélyi részeken néhány nap óta tartó erős áradás folytán a Körös megyei ágában a múlt napokban 84 cméteres vize-melkedést észleltek. De azért komoly veszedelem nem forog fönn.

— **Hangverseny.** A szarvasi helyi tanító egyesület amint már jeleztük május hó 8-án a nyári szinkörben jótékonycélu hangversenyt rendez. A hangverseny végleges műsora a következő: Zongorán játszik Lengyel Ilonka. Ferde Világ. Tréfás kettős, irta Pásztor Árpád, zenéjét szerezte Donáth Lajos. Előadják; Glöckner Pannika és Mérei Oszkár. Tárogató Hangok, melodráma; szavalja Mérei Oszkár zongorán kíséri Haviár Ilonka. Regényhős 1 felvonásos vigjáték, előadják. Bugyis Celesztin. Haviár Ilonka, Sipos Renée. Bugyis Aranka és Réthy Ella. Tavasz Ünnep Bartók Lajostól, előadják: Harmati Ilonka Szlovák Paulin, Sámuel Jolán, Sipos Flóra, Kristóffy Jolán, Dajm Muriska, Bogár Emilia, Kovácsik Jolán, Moravcsik Jolán, Harmati Eta, Popjak Etelka stb. A hangverseny meghívóit e hét első napjaiban küldi szét a rendezőbizottság. Színházi jegyeket előjegyezni lehet Bodnár Endre tanító, egyesületi pénztárosnál. Helyárak: Páholy 7 kor. Körszék 2 korona. Zártszék 1 kor. 60 fillér.

— **Jubileum.** A szarvasi függetlenségi és 48-as olvasó-kör f. évi május hó folyamán ünnepli 25 éves fennállását. Amint az előkészületek mutatják az olvasó-kör szép ünnepség keretében üli meg 25 éves fennállását.

— **Vadászterület bérbeadása.** F. hó 26-án d. e. árverezték el községünk 38 ezer kat. holdnyi vadászterületét. A tizenhat bérlő 2672 koronát fizet a területért; ez az összeg a tavalyinak kétszerese.

— **Halálozás.** Székács István, a szentetornyai ág. h. ev. egyház felügyelője, földbirtokos f. hó 24-ikén meghalt. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Tüzek.** A múlt héten kétszer volt tűz. Az egyik 23-ikán éjjel egy óraker tört ki a Vesselényi-utcában. Vájjel Pál gazda nádfedeles háza leégett, szerencsére csak a teteje; a kár így is tetemes, mert a biztosítás összege nagyon csekély. A tüznek a rossz kémény az oka — A másik eset 22-ikén délben történt. Nagy Lajos csizmadia azzal állított be a rendőrbiztoshoz, hogy a III. kerület 289. szám alatt tűz van. A rendőrbiztos rögtön a jelzett helyre sietett. Itt egy, hamis bukás miatt évek óta hatóságilag lezárt üvegraktárból füst gomolygott ki. A raktár egykori tulajdonosa: Vacho András Amerikában van; felesége és tíz éves fia itt maradt. A bezárt ajtót betörték a rendőrök: csakugyan tűz volt bent a raktárban, melyet hamarosan elfojtottak. A feltűnő jelekből egyszerre

kitűnt, hogy gyújtogatás történt. Az itt maradt Vachoné álkulescsal kinyitotta a raktárt, az ép üvegtárgyat kihordta, a rosszat benhagyta és szalmával vastagon beszórta; a pallás deszkáit feltépvé az így támadt rést könnyen gyúló anyaggal betömte, hogy ilyen módon a belső lángok a tetőre is átcsapjanak. Vachonénak az volt a terve, hogy a 800 korona biztosítási összeget felveszi s aztán férje után az új világba megy. Mindezt megállapította a vizsgálat. A legnagyobb gazság a dologban az, hogy Vachoné a gyújtogatásra tíz éves kis fiát bírta rá.

— **Ismétlő iskolai vizsgák.** Szarvas nagyközség belső ismétlő iskoláiban az évszázó vizsgák május hó 12-én d. u. 2 óraker lesznek megtartva.

— **Járasköri gyűlés.** A szarvasi járáskör tanítósa f. hó 23-án az ipariskolában gyűlést tartott. A gyűlést Pácai Mihály öcsödi tanító járásköri elnök nyitotta meg igen hangulatos beszéddel. Csermák Andor csáki tanító a magyar történet tanításáról értekezett — talpraesetten, szakszerűleg. Folyóévek elvégzése után a közgyűlés elhatározta, hogy az őszi közgyűlés Öcsödön lesz amikor is a járáskör a Tanítók Házai javára hangversenyt rendez. A közgyűlésen megjelent Mikler Sándor vá. megyénk kir. tanfelügyelője is.

— **Bevert fej — előjáróságunk** figyelmébe. Mult v. sárnap késő éjjel véres fejü legényt hoztak be egyik tiszt orvosunkhoz. Járókelők az utca sarában találták s megkönyörültek rajta. A veszedelmesen összevert-vágott fejü síheder elmondta, hogy az Enyedy-féle kocsmában mulatozva valami perpatvarba került, miközben boros üvegekkel agyba-főbe verdesték. A legényt aztán, kinek vagy harminc mély vágásból szivárgott a feje-vére, kidobták az utcára. Nem az első eset ez, mely az Enyedy-féle kocsmában történt s ennek a lebuynak veszettnél vesztebb hírére öregbiti. Hisszük, reméljük: van hatóságunk kezében eszköz és hatalom, hogy ezt a botrányos kocsmát vagy megrendszabályozza vagy becsukattja.

— **A szarvasi csendőrsöt** lovasítják. Hetekkel ezelőtt megirták a lapok, hogy a csendőrség létszámát szaporítani fogják és néhány örsöt lovasítanak. Arról értesülünk, hogy helyi örsünket f. évi május hó 1-jétől lovakkal látják el. A legénység létszáma a régi marad, csak egy lovasz fog hozzájárulni.

Ideális szer a fogak és a száj tisztántartására és azok egészségének megóvására a Brázy-fele KALOGÉN sósborszesz

fogkrém. Rendes használat mellett még a legelhanyagoltabb, megsárgult vagy barna fogaknak is szép fehér színt és csillogó zománcot kölcsönöz. A Kalogén szerencsés összetételénél, de különösen sósborszesz tartalmánál fogva fertőtleníti a fogakat és a szájüreget.

Színház.

Uránia tudományos színház Szarvason.

F. hó 22—24. napjain a budapesti Uránia-tudományos színház előadásai folytak az Árpád nagytermében. Első este Pekár Gyulának, a kiváló írónak sok szellemességgel, színes nyelven megírt darabját láttuk, Pénz öfelségét. Az arany utját hódítását láttuk áldásos és romboló mértékezőivel; sok vetített és mozgó kép segített és élénkített ott, hol a szöveg szava tarkítást érdemelt. 23-ikán Tormay Ceciliának hazája c. becses darabja végigkalauzolt Nápoly és Szicília multján és jelenén; utolsó este az orosz forradalom hangja sivitott füllünkbe Strausz Adolf becses munkájából. Itt is számos vetített és mozgó illusztráció tette az előadást érdekessé. — Az Uránia elment, el . . . , tisztességes deficit jutalmazta Szarvason. Ezért hát minek is írjuk ide megemlékezésünket? Kit érdekel az Uránia? Halljuk a kifogásokat; hallottak eddig s hallani fogjuk ezután is: drága volt a jegy! Ha garasos belépőket szab a színház, „alantos voltáért kong a terem.“ Hja. ilyen volt mindig e világi élet. Hogy is mondják máskor? A színészek jók, de csunyak a színésznők; minden jó, de rossz a sugó. Most meg magasak voltak a helyárak. No meg egy-két mozgó nem elég tiszta (150—200 vetítés közt!). Legyünk őszinték: nem kell nekünk semmi: se jó, se rossz, se szép, se drága, se olcsó, se pénzért, se ingyen. . . Maradjunk szarvasiak! Punktum!

Csarnok.

Emlékezés.

*Elváltál tőlünk! — Mélyen ott alatt
Törekeny tested földi siri hant.
Elhagyá lelked ez átoktanyát,
Angyalok közt lett új boldog hazát.
Bus lelkem hogyha bánat szállja meg,
Reményem az, hogy utánad megyek.*

*Gyászgyadon a virágok között.
Ahonnan lelked meszse költözött,
Megdermedt ajkad, szód is elfogyott,
Bucsuszó nélkül hagyta engem ott,
Ajkad fagyától testem megremeg.
Erőt ad az, hogy utánad megyek.*

*Itt lenn közöttünk fájdalom gyödlött.
Szíved volt az, ki ellenedre tört.
Szeretett ő is, mint enyém szeret,
Bűnhődött, bár sohasem vétkezett,*

*Szememből hogyha bánatköny pereg,
Megnyagtat az, hogy utánad megyek.*

*Ha majd az óra engem is elint,
Feledve itt lenn minden földi kint,
Mosolygva fekszem gyász ravatolon,
Te jössz le ertem égi szárnyakon,
S vezetik lelkeim angyali kezek,
Boldog leszek, hogy utánad megyek.*

Holécy Jenő.

A nagy hét figyelmeztet

Imára tedd kezedet!

Irtá: Zvarinyi János ev. lelkesz.

(Folytatás)

E benső fejlődésnek a küzdelmek hevitő napja alatt megérett gyümölcse Jézus azon meggyőződése, hogy a messiás országa nem mint az előtt közel, hanem mivel már valóban itt van. S ha itt van a messiás országa; akkor itt kell lenni a Messiásnak is sejtette. S nem azt várta a nép hogy mely percben fogja végleg kimondani a Messiásnak nevét Jézus, de a figyelem fő tárgyát az kepezte; mely értelemben akar Jézus Messiás lenni?

És értelmét Jézus maga egy szent és ünnepélyes órában nyújtotta halgatóságának s Jézus életének e legbecselesebb ereklyéjét, ezen szent óra emlékezetét Máté 11., 25-30 ban foglalt gyöngyszavak szerencsésen megörökítik.

Ha meggondoljuk, hogy a galileai küzdelmek és harcok a Jézus messiáságának országát s magát a Messiást is megtámadják, úgy nem fogunk csodálkozni, hogy bevült és zavartalan kép, melyet az új Rabbi a galileai társának mosolygó napja alatt alkotott magának, most számos és komorsótét vonast mutat; nem fogunk csodálkozni, hogy a galileai vészek idejében Isten ítélő napjáról, világ katasztrófáról, sőt a messiásnak ítélő és bírói működéséről van szó: vagyis hogy a szellemi messiásághoz ezen időszakban némely pontban az érzék is csatlakozik.

Miközben Jézus galileai népét még egyszer egész szeretetének, de egész erélyénél is fölkeresi, ez utolsó működése szerint új helyiségekre terjed ki (Nazáru és Kain) hogy ezekben is elhintessenek az Isten országának magvai — részint a már ismeretes vidéket illeti, hogy a vetés itt erősítessék. S ez utóbbi tér annál fontosabb, mert itt kellett egész szent ügyét népének közönysége és ellenségeinek támadása ellen megvédenie. Ez oka, hogy beszédei a vész időszakának egész megfelelő jellemet öhének magokra; a jelen és jövőnek egész komolysága szólal meg ezen beszédekben. Nem hiányoznak a szeretetnek hangjai most sem — és ezek elhalnak a midőn komolyan követelhetik az elhatározás a „szük“ vagy „tág kapu“ felé tartani. Most kell elmenni az elkészített vendégeskedéshez, mert ott van Sioa tornyának romjai, melyek 18 galileait temettek el — gyorsan kell megtérni s állhatatosnak maradni, mert ha a kiüzött ördög házába visszatér újra, akkor még magával hoz 7 rosszabb lelket, s az utóbb állapot még borzasztóbb lesz.

A komolyság mellett meglepő Jézusnak a nyíltsága és őszintesége az ő beszédeiben. A közel katasztrófával szemben Jézus saját

személyét a világtörténelem középpontjában állítja s maga kérdi; „kinek állítják az emberfiát lenni? S felveszi keresztelő János nevét, sőt kiszorítja a szoros összekötést, mely van keresztelő János és közötté. (Folyt. köv.)

IRODALOM.

A N A P. A fővárosi zszurnalisztika valóságos szenzációja. A Nap, mely ma az ország legfüggetlenebb legszókimondóbb, legnépszerűbb és legelterjedtebb ellenzéki napilapja. A Nap közönség rajongó szeretetétől kísérve, egy csapásra hódította meg a szíveket. Minden száma kész meglepetés és szenzáció. A Nap független, érdekes, tartalmas és teljes krónikása a napnak, s minden más lap megelőzésével már a kora reggeli órákban kapja kézhez a vidéki olvasó. A Nap felelős szerkesztője: Braun Sándor. Politikai cikkeinek legnagyobb részét Lengyel Zoltán, a magyar ellenzék e fényes nevű vezéralakja írja. Irodalmi főmunka: Bródy Sándor. Belső dolgozó társai: Ábrányi Emil, Bródy Sándor, Cholnoky Viktor, Erdély Jenő, Feld Aurel, Gábor Andor, Hacsak Géza, dr. Hajdu Miklós segédszerkesztő, Holló Márton, dr. Kalmár Antal, Kemény Simon, Lengyel Zoltán, Nádas Sándor, Pasztor Árpád, Székely Miklós, Szaboles Bálint, Szép Ernő. Ez a névsor — élén Braun Sándor szerkesztővel — kész program. Hangban, tartalomban, formákban, színekben s eleve ségben új ez az újság. Valósággal zászlóvivője. A Nap a magyar függetlenségi törekvéseknek és ügy politikai, mint újságírói sikerei óriási tényezővé lettek. A Nap hasábjain tüki rögződik a leghivebben a magyar közönség érzelmevilága. Külön szenzációja, hogy a legkorábban megjelenő újsága legolcsóbb is. Egy szám ára 4 fillér (2 kr.) előfizetési ára egész évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fillér (70 krajcár). Az érdeklődőknek. A Nap kiadóhivatala (Budapest, VIII., Rókk Sálárd-utca 9. sz.) készséggel küld mutatószámot.

A J Ö V Ö radikális irányu, gazdag tartalmu, csinos formájú havi szemle; a legolcsóbb e nemben a mi irodalmunkbau. Egész évi ára csak 2 korona. Mutatószámot szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest Baross tér 4. sz.

Nyilt-tér.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó ismerőseimnek és jó barátainak, rokonaimnak, kik felejthetetlen gyermekem Ilonka elhunytá alkalmával részvétükkel fájdalomukat enyhíteni szívesek voltak, ez uton mondunk szívesköszönetet.

GAJEWSKI LIPÓT
és neje.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓBORSZESZ
FOGKRÉM A LEGJOBB ★★

Felelős szerkesztő: Dr. Nemes Béla.
Társzerkesztő: Pataki János.
Laptulajdonos: Dr. Haviár Gyula.
Nyomatott Sámuel A.-nál Szarvason.

841—1907. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. járási bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zih Géza végrehajthatónak Nagy Lajos végrehajtást szenvedő elleni 81 kor. tökékövetelése és járuléka iránti végrehajtási ügyében a gyulai kir. törvényszék [szarvasi kir. járásbírói] területén lévő Öcsöd község határában fekvő az öcsödi 790 sz. tjkvben A + Irsz. 384 hrsz. a foglalt 14-ed részben Nagy Rozália férj Izsó Ferencné 14-ed részben Nagy Lajost végrehajtást szenvedő 12-ed részben s egyenlő arányban Bolyán Lajos és Karai Zsuzsanna nevén álló 855 népsorsz. beltetes házra az 1881. LX. t.-c. 156 §-ának d. pontja alapján egészben az árverést 918 korona ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1907. évi május hó 21 napján délelőtt 9 órakor** Öcsöd község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékat vagyis 90 kor. 80 fill. készpénzben vagy az, 1881, LX. t.-c. 42 § jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt I. M. rendelet 8 §-ban kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírói, mint telekkönyvi hatóság.

Szarvas, 1907. évi március hó 9.
GAAL kir. albiró.

Értesítés.

Értesítettnek azon adozók akik III. oszt. kereseti aúó alá tartozó foglalkozásukat az 1906-ik évi augusztus 2-ika után kezdték meg, hogy az 1907 évre kivetendő III. oszt. kereseti adójára vonatkozólag szerkesztett adókiszámítási javaslatokat kiténtető lajstrom folyó évi április hó 29-ikétől május 6-ikáig, vagyis 8 napon át az adóügyi jegyzői irodában közszemlére van kitéve.

Az adójavaslatok elleni írásbeli észrevételek, illetve felszólamlások a

jelzett határidőig az adóügyi jegyzői hivatalhoz, vagy egyenesen a gyulai kir. pénzügyi igazgatóságához adandók be.

Az 1906-ik év augusztus 2-ika után iparigazolványt nyert egyének III. oszt. kereseti adója a következő napokon lesz tárgyalva:

1907 május 11-én az alkuszok, baromfi és tojás kereskedők, biztosítási ügynökök, csöplőgép tulajdonosok divatárus nők, férfi ruha vállalat'

1907 május 13-án. Földbérlok, gyógyszerészek, gyümölcsárusok, ital, mérők, lábasjóság kereskedők, rövidárusok, sertés kereskedők és szatocok.

Szarvas, 1907. április hó 28-án

Az előjáróság nevében:

KOLLÁR. VALKOVSKY,
jegyző. bíró.

42 kgy. 2176 ikt. szám.
1907

Öcsöd község előjárósága.

Arverési hirdefmény.

Öcsöd község előjárósága ezenel közhírré teszi, hogy a község vadászati joga f. év augusztus hó 1-től számítandó 6 évre f. év június hó 3-án délelőtt 9 órakor a község háza tanácstermében tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt az első jegyzői irodában megtekinthetők.

Kelt Öcsödön 1907. évi ápril 25.
Soós István. Rónyai István,
első jegyző. bíró.

Hirdefmény.

Az esküdtbíróságokról szóló 1897. évi XXXIII. t.-c. 9. §-a értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy a községben és határában lakó minden férfi, aki magyar honos, a folyó évben 26 évet betölti, de életének 70-ik évét túl nem haladta, a magyar nyelvet érti, azon írni és olvasni tud évenként legalább 20 korona egyenes állami adót köteles fizetni, amennyiben pedig időleges adómentességet élvez, 20 korona egyenes állami adónak megfelelő értékű vagyonnal bír továbbá az adózásra való tekintet nélkül.

Köztisztviselő, lelkész, a magyar tudományos akadémia tagjai, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök építész, hajóskapitány, gazdász, gyógyszerész, vegyész, erdész, bányász, tanító, sebész, állatorvos, valamint az, aki felsőbb művészeti, vagy más felsőbb szakiskolai elvégezte; végül aki a középiskolai záró vizsgát letette

május hó 1-től 8-ig bezárólag terjedő időben a hivatalos órák alatt az esküdtök alaprajstromába való felvétel végett alulírott összeíró bizottság előtt személyesen, vagy meghatalmazott által is megjelenhetik.

Szarvason, 1907. évi április hó 17

Salacz József,
főjegyző.

A NAP

A magyar újságírás szenzációja, Magyarország legfüggetlenebb és legelterjedtebb napilapja.

Felelős szerkesztője: BRAUN SANDOR.
Politikai főmunkatársai: BRÓDY SANDOR
LENGYEL ZOLTAN és DR. KALMAR ANTAL

A NAP a 48-as eszmény leghívebb katonája és a 67-es politika kérelhetetlen üldözője.

A NAP már kora reggel megérkezik a vidékre

A NAP nemcsak a legkitűnőbb lap de a legolcsóbb is.

Egy szám ára 2 krajcár.

Előfizetés: negyedévre 4 korona, egy hónapra 1 korona 40 fillér.

Mutatványszámokat készséggel küld: A NAP kiadóhivatala VIII. ker., Röck Szilárd utca 9. sz.

Hirdefmény.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy

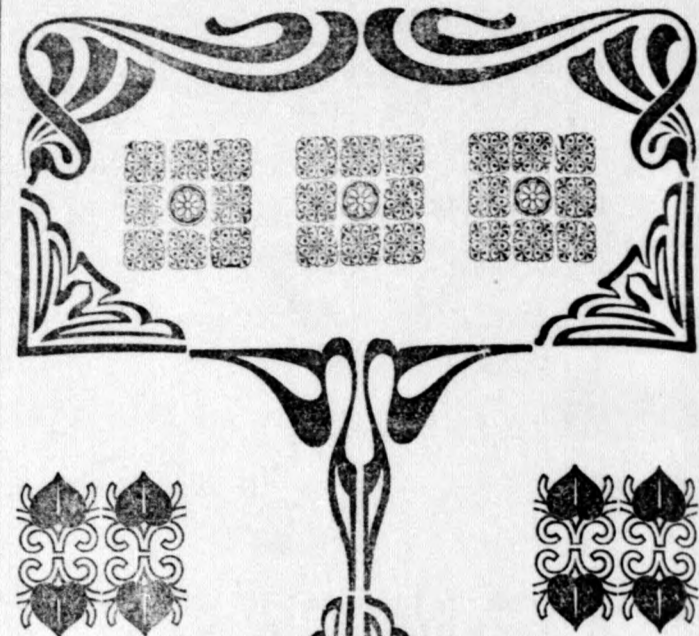
bérekocsi üzletemet

a mai naptól fogva a n. é. közönség rendelkezésére bocsátom

A n. é. közönség szíves pártfogásáért eszedezik

kiváló tisztelettel
Bontovics Károly
fijákeros.

II. ker. Bem-utca 210. szám.

Használt

könyveket,

díszműveket

és egész

könyvtárakat

legmagasabb

árban vásárol

SAMUEL A.

könyv- és papirkereskedése
SZARVASON.

A legjobb fém-tisztítószer

Kérjen csak

Globusz

fém-tisztító kivonat

mert sok rossz utánzás történik.

Egyedül gyáros: Fritz Schulz jun. ut. Lipcse és Eger

HALA

készítet engem, hogy minden tudó-
és terekben szenvedővel szí-
vesen és díjtalanul közöljem, mily
módon szabadult most már tanító
fiam egy egyszerű, olcsó és hatásos
termék által hosszadalmas szen-
vedésétől.
L. Baumgartl, Gastwirt
in Neudek bei Karlsbad.

Ha köszvé nylen, reméltem, hal az is:
34-29 szenved, vegyen egy üveg

Dr. FLESCHE-féle

KÖSZVÉNY-SZESZT,

mely csuizt, köszvényt, reumát, kéz-
láb-, hát- és derékfájást, kezek és lá-
bak gyengeségét, fájdalmakat és da-
ganatokat biztosan gyógyít. Hatása a
legrövidebb idő alatt érezhető. Kapható

Dr. Flesch E. M.

„Magyar korona“ gyógyszerárában

Győr, Baross-ut 24. sz

Másfél decziliteres üveg ára 2 kor: Hu-
zamosabb használatra való „Családi“
üveg ára 5 kor. 3 kis, vagy 2 „Családi“
üveg rendelésnél már bérmentve után-
vettel küldjük.

Cook és Johnson-féle

amerikai

szabadalmazott tyuk-
szem gyűrűk

(törv. védve)

ma az egyetlen szer, mely-
lyel az oly rettenetes tyuk-
szem-fájdalmak megszüntet-
hetők és a tö teljes bi-
zonyossággal kiírtható.

Ma a világ legjobb gyógyszere.

Minden szenvedőnek ajánlandó.

1 drb 20 fillér, 6 drb 1 korona.

Kapható Szarvason: Bugyis Andor,
Burger Frigyes és Nigrinyi Zoltán
gyógyszertáiraiban.

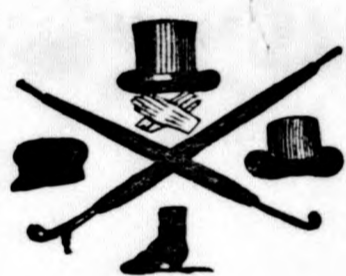
HIRDETÉSEK

jutányos áron

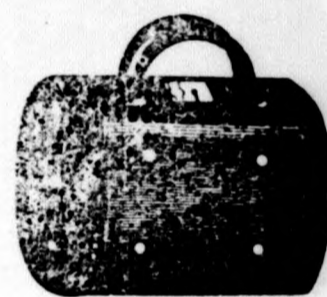
felvétetnek

lapunk

kiadóhivatalában.

Megnyilt az új divatárház!

Figyelem.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a mai napon a Szarvasi Hitelbank épületében

női és férfi

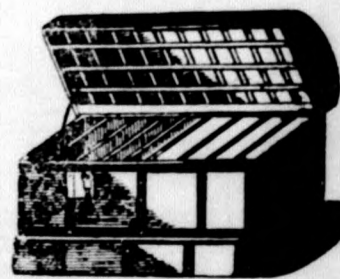
divatárházamat

megnyitottam, hol raktáron csupán hazai gyártmányú áruk lesznek árusítva, u. m.: Női- férfi és gyer-
mek czipők. Férfi ingek. Gallérok. Kézeltők. Nyakkendők. Nap- és esőernyők. Valódi pécsi kesztyűk.
Nagy raktár alszoknyákban. Kötényekben, Zsebkendőkben. Böröndökben. Különös súlyt fektetek ruha-
diszkekre és varrókellékekre.

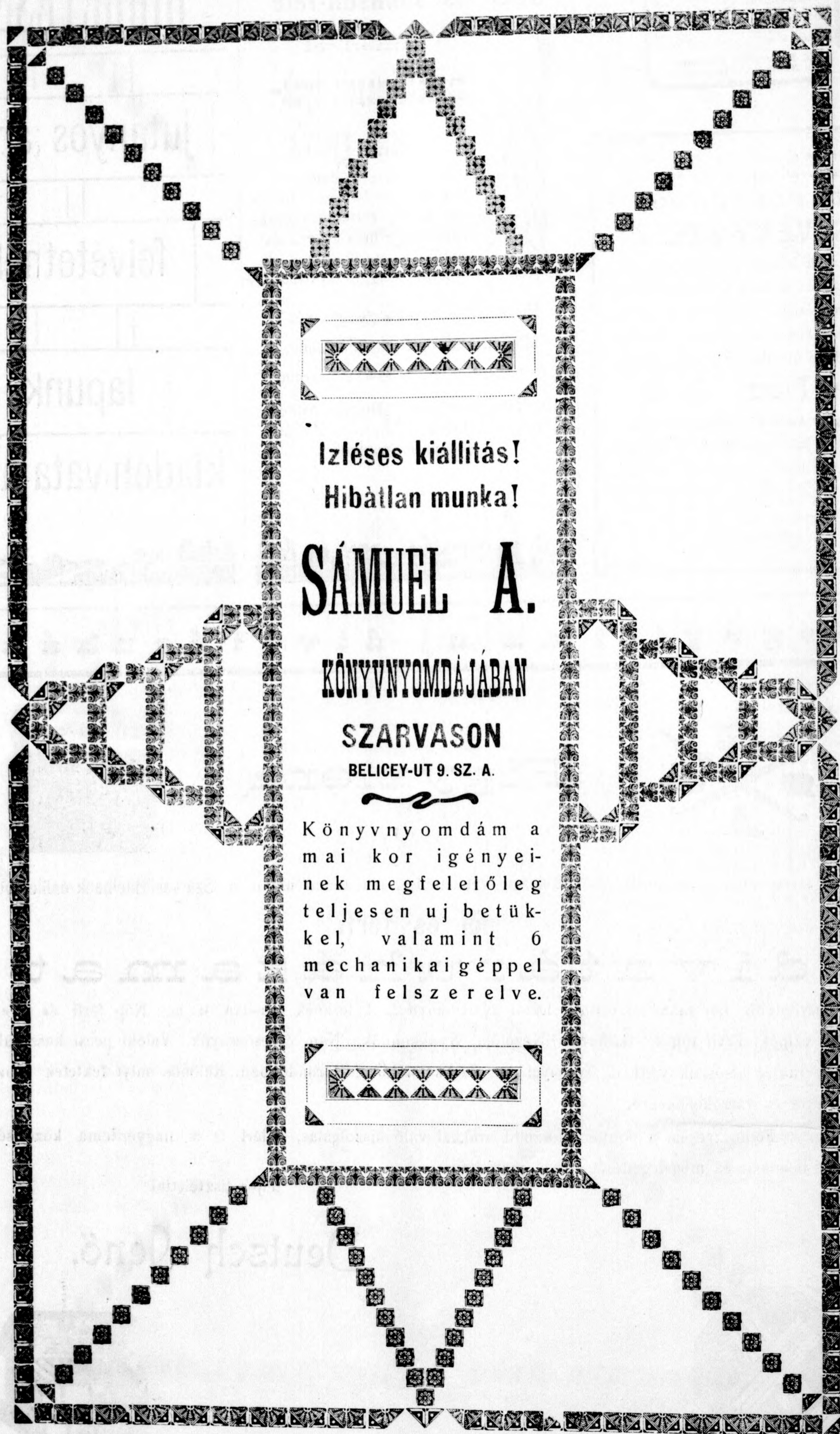
Főtörekvésem a pontos és szolid árakkal való kiszolgálás, miért is a nagyérdemű közönség
teljes bizalmát és meglegedését kérve, maradtam

teljes tisztelettel

Deutsch Jenő.

a Szarvasi Hitelbank új épületében.

Izléses kiállítás!
Hibátlan munka!

SÁMUEL A.

KÖNYVNYOMDAJÁBAN
SZARVASON
BELICEY-UT 9. SZ. A.

Könyvnyomdám a
mai kor igényei-
nek megfelelőleg
teljesen új betük-
kel, valamint 6
mechanikaigéppel
van felszerelve.

Bethi
szelle
Kézir

hogy
a g
váltj
hozz
tés f
A sz
kor
fekte
köm
kábl
szeri
re.
heti
nőtt
zása.
eper
n.egk
helye
tenye

tenye
bocs
szép
Bár

gény
ugy
hogy
vető
volna
mely
billen
leese

től.
lami
jában
azt a
solyo
rátsá
ga?
mám